

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1950. január 4. szerda.

ARA 4 LEJ.

VII. ÉVFOLYAM 3.

Iparunk feladatai új Állami Tervünkben

Második Állami Tervünk teljesítésére folyik már a munka a bányákban, a gyárakban, az üzemekben. Az elmúlt hetek a munkások nagy győzelmeinek, országunk nemzetgazdaságának további fellendülésének jelei voltak. Amikor a grivicai vasúti műhelyek mozdonyosztálya szeptemberben kiadta felhívását a november 7-e tiszteletére folyó versenyek megindítására és ugyancsak a grivicai mozdonyosztály munkásai október közepén újabb felhívásban a versenyek december 21-ig való folytatására szólították fel az ország munkásságát, olyan lendület indult meg az iparban, amire eddig példa nem volt. Mondhatjuk, új Állami Tervünk kedvező politikai és gazdasági körülmények között kezdődött. A tavalyi terv-előirányzatot 108 százalékkal teljesítettük. Ezzel az ipari termelés összértéke az 1948. évihez képest a tavalyi tervben szerepelt 40 százalékos emelkedést is meghaladta.

A sikerek és győzelmek kötelezőek. Új feladatok állnak előttünk. S mivel a feladatok számosabbak és sokrétűbbek, mint a tavalyiak, gondoskodnunk kell arról, hogy az 1950. évi Állami Terv ipari célkitűzéseit — hasonlóan a múlt esztendőhöz — ezúttal is ne csak elérjük, hanem túl is szárnyaljuk. Gondoljunk arra, hogy az 1949-ben 40 százalékkal növelt ipari termelés összértékét az idén további 37 százalékkal kell emelnünk. Gondoljunk arra is, hogy ebben az évben egyedül az iparba 72 milliárd 645 millió lej fektettünk be. Új gyárak épülnek, új üzemek kezdenek működni Kolozsváron és Szatmáron. Tordán, új bányák nyílnak és a régióket korszerűsítik Sorekányin, Szurdokon és Láposbányán, a nagybányafelületen.

E néhány számadat egymagában is érzékelteti, milyen komoly feladat vár ránk ipari téren. Nagy erőfeszítésre van szükség, ha a tervelőirányzatnak eleget akarunk tenni. Milyen irányban kell összpontosítanunk figyelmünket?

Elsősorban a szocialista versenyek tovább fejlesztéséről van szó. A Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére indított versenyek, ugyancsak a sztálini műszak megmutatásmilyen öröktartalékokat, milyen kezdeményező készséget hoz felszínre a munkásoknál öntudata a szocialista versenyben. Szilárdnak vált normák dőltek meg. Nagyszerű, eddig elképzelhetetlenek tartott teljesítmények jöttek létre. A feladat most már az, hogy ez a lendület ne torpanjon meg.

Üzemeink nagyrésztében a pártszervezet irányításával és a szakszervezet szervezőmunkájának eredményeként a vállalatvezetőséggel együtt a dolgozók megértették, hogy a szocialista verseny nem egyszerű kampány, hanem úgy kell folytania, mint a lélegzésnek. Szüntelenül és ütemesen. Az üzemi pártszervezetek és szakszervezetek intenzív felvilágosító munkájukkal hassanak oda, hogy minden egyes dolgozó megismerje a Tervet, mind ál-

talánosságban, mind az illető gyárra, üzemre, mind pedig személyesen reája vonatkoztatva. A terv-felbontás és részletezés munkája fontos. Ha a dolgozók részleteiben és a maguk személyére vonatkoztatva megismerik a tervet, még inkább közelállónak érzik magukhoz még jobban érdekeltté válnak a termelés növelésében, a termelékenység fokozásában, a takarékoskodásban, a minőség javításában. Így adunk maximális kibontakozási lehetőséget a dolgozók egyéni kezdeményezésének.

Állami Tervünk előírja, hogy 1950-ben a nemzetgazdaságban foglalkoztatott munkások száma 115.000-rel emelkedik. Hadseregnyi új munkás kerül a termelésbe. Így jut előtérbe még hangsúlyozottabban az új szakkaderek nevelésének kérdése. Az élmunkások, az újitók a technikát biztosan uraló munkások adják át tudásukat, módszereiket társaiknak. Az üzemek átképző, kiképző és továbbképző tanfolyamainak számát meg kell sokszorozni, hogy a növekvő szakmunkás-szükségletet kielégíthessük.

Már 1949-ben tervünk különleges fontosságot tulajdonított az építkezéseknek. Az idén az építőipar szerepe nőtt: 35 milliárd lej fordítottunk építkezésekre, a munka termelékenységet 25 százalékkal növeljük, az önköltséget pedig 18 százalékkal szállítjuk le ebben az iparágban. Kétségtelen, hogy bányászati és kohóiparunk mellett a legnagyobb tervtulszármányosok az építőiparban születtek. A szovjet munkamódszer bevezetésével 1000 százalékkal is túlszárnyalták az eddigi normát. Mégsem állíthatjuk, hogy a Sretanik, Ujvárosik, Eperjesik és Beresényik teljesítménye egész széles körben elterjedt volna. Az építőiparban érvényes norma is elég alacsony volt, ezen most segíteni kell. Meg kell szüntetni az építőipar egyik komoly fogyatékoságát, a munkások hullámzását. Megemlíthetjük, hogy a kolozsvári székhellyel működő 9. számú Állami Építészeti Vállalat idej munkaterve már e hiányosságok kiküszöbölésének, a munka jobb megszervezésének és új káderek nevelésének a jegyében készült.

1950-ik évi Állami Tervünk a tavalyinál jóval komolyabb erőfeszítést kíván. A terv azonban mégis csak kezdet. A megvalósításért folyó harcnak az eddiginél nagyobbabbszabású tömegmozgalommá kell szélesednie, mert ahogyan Sztálin elvtárs mondja „... a termelési terv az emberek millióinak eleven és gyakorlati tevékenysége. Termelési tervünk realitása — a dolgozók milliói, akik új életet alkotnak. Programunk realitása, az eleven emberek, mi, mindannyian, a mi munkaközpontunk, községeink, elkötelezettségünk, hogy ezt a tervet teljesítsük. Meg van-e ez az elkötelezettségünk? Igen, megvan. Akkor tehát termelési programunkat meg lehet és meg kell valósítani“ (p.)

C.I. Parhondr., a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa elnökének kiáltványa az új év alkalmából

SZERETETT POLGÁROK ÉS POLGÁRNÖK!

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa nevében az új év alkalmából meleg üdvözléssel és őszinte jókívánságokat küldök.

Az 1949-es év országunkban az első Állami Terv éve volt, az az év, amikor szabad és független hazánkban a Román Munkáspárt vezetésével egy új társadalom — a szocialista társadalom építéséért dolgoztunk.

Az 1949. évi megvalósításaink a Szovjetunió sokoldalú és állandó segítségével, a dolgozó nép és elsősorban a munkások által alkotó erején alapulnak s bizonyítják, hogy a népi demokratikus rendszer hazánk, a Román Népköztársaság gazdasági, társadalmi és kulturális megszilárdítását és virágzását biztosítja.

Az 1949. évi Állami Tervet 108 százalékkal teljesítettük. Ezzel nemzetgazdaságunk megnövekedett és megerősödött, a dolgozók anyagi és művelődési helyzete megjavult.

SZERETETT POLGÁROK ÉS POLGÁRNÖK!
ELVTÁRSAK!

1950-es év fényes távlatokat nyit dolgozó népiünk számára. Az 1950-es évi Állami Terv az 1949. évi megvalósításokkal szemben 57 százalékkal növeli a termelést.

Száznegyvenöt milliárd lej fordítunk beruházásra. Megerősödik és kiszélesedik nemzetgazdaságunk termelése.

Az 1949-es évvel szemben 1950-ben 15 százalékkal emelkedik a dolgozók életszínvonala.

Azról, hogy valamennyi iskolaköteleknek lehetőséget nyújtottunk az iskolázásukra, egyszerűsített módon megvalósítottuk az iskolázást.

A gyárakban, üzemekben, a mezőgazdasági vállalkozásokban megvalósítjuk magunkra a szocialista országot, ahol nem az embernek ember általi kiszámolása a cél.

A Szovjetunió példája nyomán olyanban a dolgozó nép bebizonyította, hogy építeni egy új rendszert, ahol a munka csak a dolgozóké.

Hogy minél nagyobb eredményeket érjünk el, induljunk még nagyobb lendülettel 1950-ben. Értékesítsük a dolgozó nép alkotóerejét.

Munkánkkal, rátermettségünkkel előre a Román Népköztársaságot.

Mindig előre vetett tekintettel, a munkánk legyőzhetetlen erejének tudatában, arra, hogy részveszünk a béke szervezésében, hogy aktív tényezők vagyunk a munkások és a szocializmus táborában, hogy élén a nagy Sztálin által vezetett Szovjetunió áll, az 1950-es évben új győzelmeket a szocializmus építésében a Román Népköztársaságban.

POLGÁROK ÉS POLGÁRTÁRSÁG!
Sikert kívánok a munkában az 1950-es évi Állami Terv teljesítéséért és túlszárnyalásáért.

BOLDOG ÚJÉVET!

Az 1950-es Állami Terv keretében:

Háromszor több üzemet, gyárat, kórházat és munkáslakást épít
Másfélszer több szakmunkást nevel

a 9. számú Állami Építészeti Vállalat

KOLOZSVAR. — Nagyszerű teljesítménnyel köszöntötte az új esztendőt a kolozsvári 9. számú Állami Építészeti Vállalat. A vállalat tevékenységében mutatkozó zavaró körülmények felszámolása után erőteljes és lendületes munka indult. Az év végére teljesítette és 15 százalékkal túlszárnyalta tervét a vállalat. A terv túlszárnyalásában jelentős mértékben közrejátszott az a tény, hogy a vállalat az elmúlt év folyamán nagy súlyt fektetett a szakmunkák képzésére és továbbképzésére.

Az elmúlt évben szerzett tapasztalatok alapján, valamint a munka kiértékelése után állította össze az 1950-es évre szóló munka tervét a 9. számú Állami Építészeti Vállalat. Az elmúlt évet véve alapul háromszor nagyobb munkatömegre vállalkozott az Építészeti Vállalat. Az építkezési munkálatok költségeinek fedezésére pedig jóval nagyobb összeget irányoztak elő, mint az elmúlt esztendőben. A vállalat az évi költségvetéséből több százmilliót összeget tesz ki.

Az 1950-es évi terv nagyobb igényeket támaszt a 9. számú Állami Építészeti Vállalattal szemben. Ugyanakkor gondoskodik a vállalat bővítéséről is. Január 1-én a kolozsvári 20-as számú szerelő

vállalat beolvadt a 9. számú Állami Építészeti Vállalat kötelékébe. A dolgozók létszámának növekedésével párhuzamosan fokozták a szakmunkák képzését. Ebben az évben málfélszer annyi szakmunkát nevelt ki a vállalat, mint 1949-ben.

Az Építészeti Vállalat ezévi terve főképpen a nehézipar fejlesztéséhez szükséges gyárak és üzemek építését biztosítja. A terv 60 százalékkal üzemek és gyárak, 30 százalékkal munkáslakások szanatóriumok és kórházak építését irányozta elő a vállalathoz tartozó nyolc megyében.

Az építkezések főként Máramaros megyében, Nagyváradon, Tordán, Aranyosgyéresen, Kolozsváron és a Sorekányi bányánál kezdődnek januárban és a következő hónapokban. Az építkezéseket tehát a tél folyamán nem szakítják meg, hanem az eddigi ütemben folytatják. A nagybányafelületen 12 hatalmas munkásszállásnak kezdik januárban. Ezekben a korszakosan felszerelt lakásokban helyezik el a szinesfém-kombinát és a bányamedence dolgozóinak egy részét.

A 9. számú Állami Építészeti Vállalat háromszor több gyárat, üzemet, munkáslakást, kórházat, szanatóriumot és más természetű

épületet készít az elmúlt esztendő óta. Ehhez rengeteg anyag és félkész gyártmány szükséges. A nyersanyag és a gyártmány egy részét a vállalat készíti és állítja. Ezt azonban csak műhelyek és üzemek létesítésével lehet megoldani. A szállítási lebonyolításához vasúti és vasúthálózatot kell kiépíteni. A vasúthálózat kiépítését megkezdik. Az új vasúti hálózatot a Borsos és Mára környékén kell kiépíteni. A közlekedési hálózatot a közlekedés fejlesztésével a hatalmas méretű iparosításnak megfelelően kell kiépíteni. A munkások lakásainak kiépítésével a munkások életfeltételei javulnak és a munkások felhozatalára is az erdőgazdálkodás kiterjesztésére is így lehet számítani. A munkások lakásainak kiépítésével a munkások életfeltételei javulnak és a munkások felhozatalára is az erdőgazdálkodás kiterjesztésére is így lehet számítani.

Dübörgött a tánc, zengeni az ének

— szerepeltek dolgozó földműveseink

December 30-án, a Népköztársaság küldöttségének napján, hatalmas kulturális eseménynek váltak színhelyeire Kolozsváry megye járási székhelyei: lezajlottak a járási versenyek — az előző versenyeken kitűnt falusi kultúrotthonok között. A versenyek úgy méreteikben, mint a résztvevő kultúrotthonok által felmutatott eredményekben és hatalmas mozgósító erejükben példátlanul állnak a kolozsváryi falvak kulturális életének történetében. Tíz járás 69 kultúrotthona mérte össze erejét: 60 énekkart 2256 résztvevővel, 60 táncscsoportot, 683 résztvevővel, 23 színjátszó csoportot 183 résztvevővel, 65 szílistát és 56 szavalót állítottak versenyre a kultúrotthonok. A dolgozó földművesek ezres tömegeit mozgatták meg a versenyek. Felbőgözött székerek hosszú sora igyekezett december 30-án a járási székhelyek felé. Lázba jöttek a nem szereplő dolgozó parasztlal is. Válaszat község 26 szekérral vonult a verseny színhelyére. Sokan mentek gyalog, vagy más járművekkel is. Csak néhányan maradtak otthon, „a ház őrzésére“.

Ez a tömegmozgalom önmagában véve is igen beszédes eredmény. Mutatja azt, hogy a kultúrforradalom falvainkon is egyre szélesebb mederben bontakozik ki s a dolgozó parasztság ezres tömegei kapcsolódnak be a művelődési színvonal emelésének a harcaiba. Az a hatalmas lelkesedés és egészséges versenyszellem, mellyel a falvak dolgozói jöttek a versenyre s az az átütő siker, melyet a jól kidolgozott műsorok — román és magyar énekek, táncok és szindarabok egyaránt — elérték a résztvevőknek a falusi dolgozók tudatában beállított nagy átalakulás ékes bizonyítékai. E kultúrversenyek hatalmas sikert, a Román Munkáspárt célutató kulturpolitikájának sikerét jelentik a falvakon.

A nagy tömegmozdulásból e helyen.

A BÁNFYHUNYADI VERSENY

Által felvetett kérdések közül említünk meg egy néhányat. Bánffy-hunyadon 13 község kultúrotthona állt versenyre. Az érdeklődés végig olyan hatalmas volt, hogy a helyszínen — az iskola tornatermében — csak a legnagyobb nehézségek árán lehetett mozogni, bár a verseny megszűlés nélkül az esti órákig tartott. Olyan tény ez, amelyet határozottan az eredmények sorába kell elkönyvelni. Ugyanakkor azonban előállott egy hiányosság is: A versenyző kultúrscsoportok nem tudtak teljes számban a tereben tartózkodni, s így az eredmények kiéserelése — a tapasztalatcsere — csak részben történhetett meg.

Igen lényeges kérdésre világított rá a bánffy-hunyadi szereplése. Bánffy-hunyad több számmal szerepelt a versenyen. Ezek közül hármat — két szavalatot és egy jelenetet — a helybéli tűzoltók kultúrscsoportja, kettőt — egy szavalatot és egy orosz táncot — az IMSZ tagjai, két énekszámot pedig a MNSZ dalárdája adott. Ezek a számok — különösen a tűzoltóké — az IMSZ két tagjának orosz tánc — kétségtelenül színvonalasak voltak. Ugyanakkor azonban a bánffy-hunyadi szereplése arra enged következtetni, hogy Bánffy-hunyad nem rendelkezik egységesen megszervezett, állandó kultúrgárdával rendelkező otthonnal. Egyes intézményeknek és szervezeteknek külön kultúrscsoportok redékei vannak s így Bánffy-hunyadon a kultúrscsoportok szétforgcsolódik. Az a tény, hogy például a MNSZ különálló dalárdával rendelkezik, egészségtelen kulturális elzárkózásnak vezet. Nehézségek okoz Bánffy-hunyadon a kultúrotthonok céljainak megfelelő helyiség hiánya. Az ideiglenes bizottság már tervezte egy hatalmas kultúrotthon építését; addig is azon-

ban a kulturális kérdéseket erősebben kézbe kell venni, egységes és állandó kultúrgárda: kell kiépíteni s ebbe a munkába be kell vonni a tömegszervezeteket is. Ami pedig a legfontosabb: sokkal nagyobb számban kell bevonni a kulturális életbe a dolgozó földműveseket. A verseny folyamán a bánffy-hunyadi dolgozó földművesek részvételét alig érez-

a legnagyobb sikert az ének s a tánc területén hozta

Népi táncjaival tűnt ki többek között Bikal és Vásártelk község. A táncok valóban népies, stílizált-ságtól mentesek voltak s a parasztság erejét és jövőbe vetett hitét sugározták. Érdekes volt megfigyelni egy-egy népi tánc folyamán, hogyan engedték fel fokként a táncolók kezdeti feszültsége és merevsége, — sikerüket érezve — hogyan vált egyre életesebbé, erőteljesebbé, természetesebbé táncuk. Így válnak ezek a dolgozó földművesek színvonaluk emelkedésével és sikereik láttán, egyre öntudatosabbakká, magabiztosabbá az élet minden területén.

Az énekszámoknak már a megválogatása is a falvakon végbenemő nagy átalakulást tükrözték. Román és magyar népdalok kivül orosz népdalokat, munkásindulókat, Sztálin elvtársról szóló dalokat adtak elő az énekkarok. Különösen kitűnt énekszámokkal Középföld, Váralmás és Cold község. A középföldi énekkar szereplésének nagy érdeme, hogy egy dolgozó földműves ifjú — Onaca Teofil — tanította be és vezényelte az énekszámokat. A fiatal parasztkarmester a szereplés alatt valóságos összerorított dalárdájával. Arra a kérdésre, hogy miként jutott el a karvezetésig Onaca Teofil röviden és tömören így válaszolt: „Könyvekkel, brosurákkal... önképzéssel!” — Majd csillogó szemekkel tette hozzá: — „Most második díjat nyertünk, de jövőben első akarunk lenni!”

Az eddigi tapasztalatokkal szemben nagyjelentőségű az a tény, hogy most a kultúrotthonok minden eddigénél jobban felkészültek és több számmal jelentkezték, másrészt azonban a rossz időbeosztás okozta, hogy a később szereplő otthonok szindarabjaikat nem tudták előadni. A szindarabok részletes elemzésére később még visszatérünk. Meg kell azonban már most jegyeznünk, hogy bár szindarabokkal Csucs község érte el a legnagyobb sikert, a kultúrotthon vezetői félreértették a falusi kultúrotthonok szerepét. Nyilvánvaló, hogy ezek a kultúrforradalom véghezvitelét falvakon a dolgozó földművesek kultu-

rális színvonalának emelését vannak hivatva szolgálni. Ezt pedig csak úgy érhetik el, ha magukat a dolgozó parasztlal vonják be a kulturális munkába. Természetesen ez nem jelenti az értelmiségiek kizárását. A versenyek is bizonyítják, milyen komoly kulturális munkát fejt ki a falusi tanítók és tanárok nagyrésze. Az értelmiségiek bekapcsolódása a kulturális munkába hasznos és szükséges, de teljesen helytelen, ha ez a dolgozó parasztság háttérbeszorításával jár. A csucsaiak szereplésével pedig éppen erre lehet következtetni. Az előadott jelenetek és a népi táncokban is túlsúlyban voltak az értelmiségiek — alkalmasint diákok — a dolgozó földművesek pedig szinte teljesen kimaradtak.

A bánffy-hunyadi kultúrverseny egyik tanulsága, hogy nagyobb felvilágosító és propaganda munkát kell kifejteni az idősebb dolgozó parasztlal bekapcsolása érdekében. A bánffy-hunyadi járásból túlnyomó többségben ifjak vettek részt a versenyben. Pedig több kultúrotthon példát nyújt arra, hogy jó felvilágosító munkával az idős dolgozó földműveseket is be lehet vonni a kulturális munkába. A coldi kultúrotthon táncscsoportjában például az idősebb parasztlal semmit sem táncoltak gyengébben, mint a fiatalok.

A verseny befejeztével a legjobban szereplő kultúrotthonok között díjakat osztottak szét. Tekintettel arra, hogy a díjakat könyvek alkották, a román- és magyar nyelvű kultúrotthonokat külön, illetve párhuzamosan díjazták. A román nyelvű kultúrotthonok között legjobban szerepeltek Vásártelk, Középföld, Cold, Almásnyires, Csucs, Dregánvölgy és Marótlaka, a magyar nyelvű kultúrotthonok közül pedig Bikal, Váralmás, Nyárszó és Körösrő kultúrotthonai, valamint a bánffy-hunyadi tűzoltók kultúrscsoportja tűnt ki. Szükségnek tartottuk volna, hogy a bírálóbizottság a díjak kiosztása előtt megindokolja ezt a sorrendet s az egyes kultúrotthonok okulásá céljából — ha röviden is — kiemelte volna a verseny eredményeit s a kiküszöbölendő hibákat.

ORBÁN LAJOS

A HÓPEHELYTŐL A LAVINÁIG

Turgenyev, a nagy orosz író írja valahol, valamelyik vadász történetében, hogy a hó csönd és egysége. A kobori ősi székrek szokása vonóóra hangfogót tesz jéhr szemfedője s olyan néma lesz tőle az erdő, mint soha máskor. Ez a csönd pedig a szépség bírodalma s hallgatása a megértés küszöb.

Az erdőjáró sítalpai alatt halkán sziknak a hópihéek. Finom nu-szikájuk csak mélyebb teszi a sustorgó csönd álmodó bírodalmát. Pedig, ha beszélni tudnának a néma pelyhek s ha értelnők szavukat, bizony sok érdekes dolgot tanulhatnánk tőlük. Elmondanák nekünk, hogy a természet ezernyi jelensége között letebbször a leghétköznapibbnak és legközönségesebbnek vélt jelenségek a legérdekesebbek és a legsodálatozabbak.

A rendszerint cseppfolyós hal-mazállapotú víz az alacsony hőmérséklet hatására tündéri szépségű, hatszögös kristálylakká változik át. Ha a levegő páratartalma alacsony s a hideg is nagy, akkor finom, hatszögletes kis jéglemezékké szállingóznak alá a sokszor derültnek látszó égből is. Ha ellenben magasabb hőmérséklet mellett a levegő páratartalma is nagy, akkor remek szépségű ágas-bogas kristálylakké alkotják a hópehelyeket.

Egy szorgalmas kutató, aki egész életét a hópehelyek tanulmányozásának szentelte, több mint hater hókristály formát fényképezett le, de kettő sem volt közöttük egyforma. Egy neves ötvösművész egész sereg pályadíjat nyert finoman cizellált remekműveivel. Mindeniket a hópehelyekről elcsesett mintákkal díszítette.

Az egyenként lehelletfinom és pehelykönnyű kristálylakké azonban óriási erőt és hatalmas súlyt képviselnek akkor, ha milliószámra hullanak alá a terhes felhők öléből. Egyetlen köbméter frissen esett hónak a súlya 50—100 kiló s ha a fagy hatására kemény csönthová válnak a finom pihéek, akkor ez a szám el-

érheti a 700 kilogrammot is. Földünk magas hegységeiben s a sarkvidékek tájain a lecsesett hó nem olvad el, hanem évről-évre felhalmozódik, majd a lejéts felületeken jégárak-szaknyelven gleccserrel formájában lecsuszik. A Szovjetunióban lévő Fedenko jégár hossza 76 km. s a gyászai jégfolyam egyike a hatalmas bírodalom legpazarabb természeti szépségeinek.

Magas hegységünkben a hó-tömegek nagy veszedelemet is jelenthetnek az emberre nézve különösen tavasszal, amikor az olvadás hatására mélyreható fizikai változások mennek végbe a hórétegek belsejében — megindulnak a hógörgetegek vagy lavinák. Utjukat a rombolás és pusztulás jelzik. Az első világháborúban hatvan ezer katona esett áldozatul az Alpesek lavináinak. Mindannyian a „jéhr halál” áldozatai lettek. Ma már komoly tudományos kutató intézetek foglalkoznak a hókristályok, lavinák és jégárak titkaival. Szakemberek kutatják a hó felületén élő parányi élő szervezetek titkait is. Ezek a csak nagyítóval látható növényi lények okozzák tavasszal a nálunk is észlelhető színes hó jelenséget.

Földműveseink számára is döntően fontos a hótakaró jelenléte. Nélküle elfagyva az őszi vetés. A hó rengegel nedvességet raktároz el magában, hogy a tavaszi napsugár hatására lassan olvadva egyenletes vízmennyiséget juttasson a talajba.

A hó barát és ellenség is tud lenni egyszerre. Uzenjünk neki hadat ott ahol kell, de kössünk vele szövetséget is ha érdokaink úgy kívánják. Dolgozó földműveseink, a szovjet földművesek példájára számtalan földművelő segítőségével igyekezzenek minél több havat összegyűjteni és megőrizni minél hosszabb ideig. Csak a terméshozam növelésük általa.

Ezeket tudva bátran kívánhatunk földműveseinknek és a sportot űző dolgozóknak: jó havat!

A „Művelődési Utmutató” januári száma

Leninről emlékezik főcíkkében és több versben. Címlapján a nagy Vladimir Iljics Lenin képét közli.

„Huszonhat éve annak — írja a lap vezető cikkében —, hogy meghalt Vladimir Iljics Lenin az emberi történelem hatalmas alakja, a Kommunista (bolsevik) Párt megalakítója, a világ első szocialista államának megalapítója és vezetője, az egész világ dolgozóinak nagynevű tanítója és irányítója.”

E cikk, melyből a dolgozók sor-kat tanulhatnak Leninről és életének nagy művéről, ezekkel a szavakkal fejeződik be:

„Huszonhat év telt el, amióta Vladimir Iljics Lenin örökre lehunyta szemét, amióta forró szíve megszűnt dobogni. A halál azonban tehetetlenné válik ilyen emberekkel szemben. Lenin él — Sztálin napjaink Leninje — mondta a szovjet nép. Mindenütt jelen van üzemeinkben, új munkahelyeinkben, az ötéves tervért folytatott harcokban.”

„Háiba üvöltönek az angol-amerikai imperialisták és a háborús uszítók. Századunk nem a kapitalista mágnások százada lesz, ahogyan azt a dollár szoldosai jecsegek. A mi századunk a szocializmus, a béke, a demokrácia százada, Lenin és Sztálin nagy eszméinek diadalmas százada.”

A Művelődési Utmutató e száma nagy segítségét jelent kultúrotthonaink, Népi Athéneumaink számára. Nemcsak előadásanyagot, hanem számtalan szép Lenin-verset is találunk benne. Méltó emlékezik meg a lap Lenin gyermekkoráról s közli a világ nagy kommunista vezető személyiségének és haladó írójának megemlékezését a nagy Leninről. Lenin utolsó beszédét is közli a folyóirat: azt a beszédet Lenin 1922 november 20-án mondotta el a moszkvai Nagy Színházban, a Moszkvai Szovjet gyűlésén.

A Lenin nagyságáról szóló versek szerzői: Dzsambul Dzsábajev, Szalamon Laszlo, Victor Tulbure, Huzhes Langston, Gereblyés László, Majtenyi Erik, Márky Zoltán, Nicolae Margescu, Hajdu Zoltán.

Togliatti visszaférése

A kolozsvári Uj Idők mozi ujdonsága

1948 július 23. És 1948 szeptember 26. Az olasz nép történelmében két sorsdöntő dátum. Július 23-án fölbérelt reakciós gyilkos merényletet követett el Togliatti ellen. A golyó: egyenesen az olasz békemozgalom szívére, esztét, motorját akarta láb alól cizenni. A merénylettel az olasz reakciók messzemennő célokat követtek. A gyilkosság a reakciós hatalmak általános rohamának a jeladása lett volna. A golyó az olasz nép nagy vezérére súlyosan megsebzette, de utána olyan elementáris tüntetések következtek, amelyek megrendítették egész Olaszországot. A Togliatti visszaférése című film egyetlen olasz nap, 1948 szeptember 26.-a történelmet mondja el, mikor Togliatti visszatér a politikai életbe. A filmközlékon Róma látszik. Országutak, pályaudvarok, mozdonyok, személy- és teherautók, biciklik, tele vannak a város felé igyekező emberekkel.

Togliatti első beszédét jönnék meghallgatni. Nemcsak díszes, ötletes, szimpompás, népviseltes, zenés allegóriával teli, felvonulás ez, de világtörténelmi erődemonstráció, amely az olasz nép lelket mutatja meg. A menetben ott látjuk az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának tagjait, a szerkesztőket, az értelmiségieket. Togliatti megjelenik az emelvényen. A filmet olyan művészettel csinálták meg, hogy a meghatódás, a lelkesedés átsugárzik a mozi nézőjére is. Megrendülést érzünk... Togliatti a béke egyik hátr harcosa. Erejét az olasz népből meríti. Annak: egyik kiemelkedő fia. A merénylet még jobban összeforrasztotta az olasz szocialista és Kommunista Párt egyetét és az egész olasz népet. Mit mond 1949 szeptember 26-án Togliatti? Ervélece kristálytiszt. A két háborút kirobbantó kapitalizmus bűneiről emlékezik

meg. Látjuk a szónokot, a vörös zászlókat lengető olasz tömegeket. A vásznon világtörténelmi események elevenednek meg. Háború, Tankok, tömeggyomor. Felbűt és gyermekhalottak tömege. Ez mind annak az imperializmusnak a büne, amely új világháború kirobbantását készíti elő. A vásznon átsugárzik a világtörténelmi eseményeket megmagyarázó Togliatti hangja. Az olasz népek nagyaráz, de mi magunk is értünk belőle. A filmből fontos tanulságot merít a néző. Az Olasz Kommunista Párt olyan roppant erő, amelyet semmiféle sötét erő nem tud már többé letépni. Ez a párt Olaszország összes nagy központjában és minden zugában a békeért küzd. Togliatti a vezére. Az ötletes, az újszerű dokumentum filmet az Olasz Kommunista Párt kiűnő fiatal rendezői állították össze és magának Togliattinak ajánlották. Sz. A.

A népi demokráciák üdvözölték a Szovjetuniót az újév alkalmából

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az 1950 év első napján a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló összes szabadságszerető népek üdvözléseket küldtek a Szovjetunió fővárosába.

A „Moszkovszki Bolsevik” január 1-én megjelent számában közölte a népi demokrácia államaitól J. V. Sztálin 70. születésnapja ünnepségeire érkezett küldetések vezetőinek és tagjainak

az újév alkalmából tett nyilatkozatait.

Franciaiak: Josef elvtárs, a Lengyel Egységes Munkáspárt Politikai Irodájának tagja, többek között a következőket mondotta:

— J. V. Sztálin 70. születésnapjának felejthetetlen ünnepségein, amikor a szocialista állam fővárosába érkeztek a Szovjetunió együttműködő nemzetiségeinek, a népi demokrácia államai testvéri né-

peinek és a tökéletes államok kommunista pártjainak kiküldöttjei, moszkvai tartózkodásunk napjai még jobban megerősítették a proletár nemzetköziség kapcsolatát, amely egybeolvasztja az egész világot dolgozóit. Ezekben a napokban Moszkva, most inkább, mint bármikor, ennek a proletár nemzetköziségnek megtestesítője volt.

Wiliam Sirokij, a Csehszlovák Köztársaság miniszterelnökhelyettese és Svoboda Ludwig, vezérrendes, a Csehszlovák Köztársaság nemzetvédelmi minisztere, kijelentették, hogy a csehszlovák népet építő munkájában lelkesíti a hős szovjet nép dicső példája, amely az egész emberiségnek megmutatta az útát a szabad és boldog élet felé, megmutatta a szocializmushoz vezető útát.

Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Bizottságának főtitkára, hangsúlyozta, hogy a Magyar Népköztársaság dolgozói teljes szívükből hálásak a hatalmas Szovjetunióknak, amely hozzásegítette őket, hogy egyszersmindenkorra lerázzák a tőkés rabságot és sikerrel lépjenek a szocializmus építésének útjára.

— Mi — mondotta Gheorghie Gheorghiu-Dej, a RMP Központi Vezetőségének főtitkára — teljes szívükből kívánjuk Moszkva la-

kosságának és az egész szovjet népek, hogy 1950-ben hatalmas eredményeket érjen el a kommunizmus építésében. Biztosak vagyunk abban, hogy az eredményeket, az egész dolgozó emberiség jólétéért és boldogságáért, amely a Szovjet-

unióban a béké- és demokrácia és a szocializmus harcának részleteiből állja.

Spiro Koleka, az Albán Népköztársaság miniszterelnökhelyettese, kijelentette: „Hős népünk nagyon jól tudja, hogy minden győzelmét a Szovjetunió testvéri és önzetlen segítségének köszönheti, valamint az összes népi demokrácia államainak. Ezért, felhasználva ezt az alkalmat, Moszkva dolgozóitól intézem szavaimat és az albán nép legőszintébb elismerését fejezem ki, annak az albán népnek, amelynek a részére példátok a szocializmus útján való győzelmes előrehaladásában kiapadhatatlan erőforrást jelent.

Mao-Cse-Tung nyilatkozata a Tass hírügynökségnek

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS közli: Mao-Cse-Tung, a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának miniszterelnöke, a következő nyilatkozatot adta a TASS iroda munkatársának:

KÉRDÉS: Mi a jelenlegi helyzet Kínában?

VÁLASZ: A hadműveletek Kínában kedvezően haladnak. A Kínai Kommunista Párt és a Kínai Népköztársaság központi népi kormányja jelenleg a békés gazdasági építés útján halad.

KÉRDÉS: Mennyi időt tölt a Szovjetunióban?

VÁLASZ: Néhány hetet töltök a Szovjetunióban. A Szovjetunióban való tartózkodásom időtartama részben attól függ, hogy mennyi idő alatt tudjuk megoldani

a Kínai Népköztársaságot érintő kérdéseket

KÉRDÉS: Megtudhatjuk, hogy milyen kérdéstről van szó?

VÁLASZ: Ezekhez a kérdésekhez tartozik elsősorban a Kína és a Szovjetunió között jelenleg érvényben levő barátsági és szövetségi egyezmény, a Kínai Népköztársaság nyújtandó szovjet hittelek kérdése, az országaink közötti kereskedelem és kereskedelmi egyezmény kérdése, valamint egyéb más kérdések.

Ezenkívül szándékomban áll meglátogatni a Szovjetunió néltány vidékét és városát, hogy közelebbről megismerhessem a Szovjetunióban folyó gazdasági és kulturális építést.

Ítéletet hoztak a baktériumháborút előkészítő japán háborús bűnösök bűnperében

(HABAROVSKA. Agerpres.) A baktériumfegyvert előkészítő és alkalmazó japán háborús bűnösök perének pénteki tárgyalásán Szmirnov ügyész vádbeszédére került sor. Szmirnov a többi között ezeket mondta:

— A bűnös japán imperializmus által tervezett baktériumháború része volt a békészerető népek ellen irányuló általános támadó összeesküvésnek.

A japán háborús főbűnösök ügyének Tokióban 1948-ban végetért tárgyalásán bebizonyosodott, hogy Japán hosszú évek óta készülődött a Szovjetunió megtámadására. A szovjet távolkeleti békét csak a zsenidális szialini politika tarthatta fenn, annak eredményeként, hogy győzelmesen megvalósították a szialini ötvéss terveket. A Bolsevik Párt és a szovjet kormány fáradszónaként gondoskodásával megszilárdították a szovjet fegyveres erőket.

— Mikor a Szovjet Hadsereg csapatai az ellenség ellenállását megtörve, nyugat felé haladtak előre, Majdanek gézkamrái és Auschvitz krematóriumai, ezek a borzalmas halálgépek, akadáltak útjukba, amelyeket a német fasizták hívtak életre.

A hitlerista baktérium-szakértők a poznańi bakteriológiai intézetben pertis-bacillusok: tenyésztettek és szelvényelték a baktérium-fegyvert. Csak a Szovjetunió fegyveres erőinek megsemmisítő csapása mentette meg akkoriban az emberiséget a baktériumháború borzalmaiktól.

Amikor a hitleri hadigépezet szétzúzása után a Szovjet Hadsereg csapatai szövetségi kötelezettségeihez híven, megsemmisítették a japán imperializmus főtüőerejét, a Kvantung-hadsereget, újabb megmentették az emberiséget a baktériumháború szörnyűségeitől. A bírósági tárgyalás megmutatta, hogy a japán imperialisták valóban baktériumháborúra készültek, kiuttatták ennek a háborúnak leghatékonyabb eszközeit és azok alkalmazási módját.

Az ügyész itt részleteket olvasott fel Macumura tábornoknak, a Kvantung-hadsereg főhadiszállása hadművelési osztálya volt parancsnokának vallomásából, amely szerint a Szovjetunió elleni háború esetén a baktériumfegyvert alkalmazni kellett volna Vorosilovgrád, Habarovszk, Blagovicsenszk és Csita városok közelében.

Az ügyész emlékeztette a bíróságot, hogy 1946-ban a tokiói nemzetközi haditörvényszékben okmányokat terjesztettek be, amelyek az egyik tükös alakulat által végzett „kísérletekről” számoltak be. Ezek az okmányok felkeltették a hadbíróság érdeklődését. A hadbíróság követte az amerikai ügyésztől, hogy szerezzen be kísérőbizonyítékokat. Nemsokára ezután a nemzetközi hadbíróság szovjet ügyészre átruhította az amerikai főügyésznek Kavaszima és Karaszava írásbeli vallomását, amelyek teljesen felfedték a japán uralkodó klikk bűncselekményeit, a baktériumfegy-

ver kutatása céljából élő embereken végzett kísérleteket.

Bizonyos befolyásos személyek azonban érdekeltek voltak abban, hogy megakadályozzák a hadigépezet szörnyű bűncselekményeinek leplezését és ezért a tükös alakulatok tevékenységéről szóló kiegészítő bizonyítékokat nem terjesztették a hadbíróság elé.

Az önkök ítéletének — mondotta befejezésül Szmirnov — nemcsak a vádlottak padján ülő bűnösököt kell szigorúan és igazságosan megbüntetnie, hanem meg kell bélyegeznit a japán agresszorok gonoszletét is.

Az önkök ítélete legyen félelmetes intés az új háború gyújtogatónak, akik ugyanolyan kegyetlenek és ugyanolyan gyűlölkövesek az emberiség ellen, mint azok a bűnösök, akik felett önkök ítékezni fognak.

A vádbeszéd elhangzása után a védők szólaltak fel, majd az utolsó szó jogán a vádlottak emelkedtek szólársra. Kanaszima vádlott elmondotta, hogy a vele szemben tanúsított humanus bánásmód segítette, hogy átérzeze: az általa elkövetett cselekedet szörnyű gaztett volt az emberiség ellen. Kész elfogadni a bíróság legszigorubb ítéletét. Karaszava vádlott ugyancsak a legnélyebb megbánás hangján beszélt. Jamada vádlott, a Kvantung-hadsereg volt főparancsnoka elismerte felelősségét a baktériumháborúra való fokozott készülődéséért és beismerte bűnösségét.

Sorra egymásután szólaltak fel Kadzicuka, Sato, Mitomo, Takahasi vádlottak. Majd Harizakura vádlott lépett a mikrofon elé.

— Remélem, hogy nemcsak a mi büntetésünk lesz szigorú, — mondotta. — Meg fogják büntetni a főbűnösöket is, akik a baktériumháború előkészíteléséért felelősek: Hirohito japán császár, Isii és Vakamaou tábornokot, akik niucsenek itt a vádlottak padján.

(Mint a tokiói „Akahata” című lap írja, Isii altábornagy most egy tokiói szállodában tartózkodik.)

Kikucsi vádlott ezeket mondotta:

— Kora gyermekkoromtól kezdve arra tanítottak, hogy legyek odaadó híve a japán császárnak. Most a Szovjetunióban töltöt négy év alatt, hála annak az emberies bánásmódnak, amelyet a szovjet hatóságok a japán hadifoglyokkal szemben tanúsítottak, megértettem mennyire becsaptak.

A vádlottak felszólalása után a bíróság visszavonult ítélethozatalra, majd kihirdette a következő ítéletet:

A bíróság Jamada, Kadzicuka, Takahasi és Kavaszima vádlottakat 25 évi, Sato és Karaszava vádlottakat 20 évi, Nisi vádlottat 18 évi, Mitomo vádlottat 15 évi, Onoue vádlottat 12 évi, Harizakura vádlottat 10 évi, Kuruszima vádlottat 3 évi és Kikucsi vádlottat 2 évi javító munkatáborban töltendő büntetésre ítélte.

Megalakulása óta sokat fejlődött, de még sok hiányosság vár felszámolásra a zilahi „Bőrösök” szövetkezetében

ZILAH. (Tudósítónktól.) — A zilahi „Bőrösök” termelőszövetkezetében az utóbbi időben nagyobb lendülettel folyik a munka. A szocialista munkaversenyek eredménye mindenütt mutatkozik. Az egyéni és csoportversenyek következtében emelkedett a mennyiségi termelés. Somogyi András, Szalontai István és Nagy István haladnak az élen, akik átlagosan 70 százalékkal haladják túl a normát.

A szövetkezet dolgozói munkájának eredménye, hogy az utóbbi időben két új gépet szereltek fel. A talpiszáló gép nagymértékben meggyorsítja a munkát, amit eddig kézzel végeztek. A hasítógép, mely talpbélest és kérget hasít, jelentős mennyiségű anyagot takarít meg.

A szövetkezetben a munkaversenyek helyes megszervezésének bizonyossága, hogy minden osztályon grafikonok mutatják a dolgozók naponkénti teljesítményét. A sorozatmunkát is sikerrel vezették be és munkalapon tüntetik fel a munkamenet minden mozzanatát. Hetyeszen szervezték meg a munka elosztását is. Eddig úgy osztották el a dolgozókat, hogy, ahol nem volt szükség sok munkacsrére ott több volt mint, ahol a sok munka miatt nem végzhették el a tervbe vett feladatokat. Ennek az volt az eredménye, hogy a javítóosztályon, ahol sok volt a munka és kevés a munkáskéz, sok esetben rossz munkát végeztek. A cipőkészítésnél pedig sok volt a munkacsré és viszonylag kevés a munka. Emiatt sokan még a normájukat sem tudták teljesíteni. Az új átszervezés alkalmával úgy osztották el a dolgozókat, hogy 70 százalékukat a javítóosztályon, 30 százalékukat pedig a cipőkészítő osztályon foglalkoztatják. Így mindkét helyen biztosították a dolgozók számára a lehetőséget, hogy normájukat túlhaladva javítsák a termék minőségét és ezzel egyidejűleg keresetük is emelkedjen.

Az elért eredmények mellett azonban még hiányosságok is

mutatkoznak. Ezeket a hiányosságokat rövid időn belül ki kell küszöbölni. Ezek közé tartozik például a gyenge munkafegyelm. A szövetkezetbe tömörült volt kisiparosok nehezen szokták meg a fegyelmet. Nagyon gyakran fordulnak elő a késések. Ugyanakkor pedig előfordul az is, hogy egyik-másikuk munkaidő alatt nyugodtan cigarettázik az udvaron, sőt még az utcákon is körülnéz. A szakszervezetre hárul a feladat, hogy felvilágosító munkával igyekezzen megerősíteni a laza munkafegyelmet. De a szakszervezet közbélepítésére van szükség a munkaversenyek magasatos eszméjének a dolgozók körében való népszerűsítéséhez is. Az elmulasztott felvilágosító munka eredménye, hogy a szövetkezet dolgozóinak csak mintegy 40 százaléka vesz részt a munkaversenyekben. Ez is egyik oka annak, hogy sok dolgozó még a normát sem éri el. A szabáston pedig elmulasztották a grafikonok vezetését. Így a dolgozók nem tudják nap-nap után ellenőrizni munkateljesítményüket.

Hiányosságok mutatkoznak a szakmai színvonal emelésénél is. Tervbe vették egy szakmai iskola

megtartását, de a terv csak tervezettség maradt, s a gyengébb szakmai felkészültségű dolgozók még mindig a norma alatt termelnek és minőségileg sem kifogástalan a munkájuk. Ugyancsak a hiányosságok közé tartozik az a körülmény is, hogy a versenyek során csak a mennyiségre és nem a minőségre fektették a hangsúlyt.

Az önkéntes munka megszervezése sem tökéletes. A szövetkezet dolgozói vállalták, hogy kimennek Sarmaságra és megjavítják a szénbánya munkásainak lábbelijét, de a vállalat nem követte tett, pedig a bányászok nagy örömmel várták a látogatást.

A szövetkezet dolgozóira hárul most az a feladat, hogy a hiányosságokat felszámolják és a szocialista munkaversenyek, valamint a munkafolyamat alapos megszervezése után biztosítsák a fejlődést, az előrehaladást. Ezen a téren úgy a Román Munkáspárt helyi alapszervezetétől, mint a szakszervezettől megkapnak minden irányítást, felvilágosítást és támogatást.

Balog Ferenc

Szerdán, január 4-én este fél 8-órakor

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

szakszervezeti előadás keretében

Ludas Matyi

Régi komédia, 3 felvonásban, 7 képben

Irtá: Móricz Zsigmond

Zenéjét szerezte: V. Demian Viktor

A jelmezeket tervezte: Szopos Klára

Diszlettervező: Szalkács György

Jegyek elővételben AGES-nél Szabadság-tér 6.

NAGYVARADON

a Dobrogeanu-Gherea cipőgyár új épületbe költözvén, a helyiséget a bőrszakkiskola tanulói foglalták el. A bőrszakkiskola önálló kisüzeme nemrég nyílt meg. Benne 160 tanuló kap gyakorlati kiképzést. Az itt tanuló ifjú munkások már a bőrszakma új típusú munkásai, akik a szakma mellett megtanulják a versenyek jelentőségét és azok vezetését is. Minden egyes tanulónak saját grafikonja van, piros-versenyben dolgoznak, ami szintén hozzájárul szorgalmuk ösztönzéséhez.

BILLED

temesmegyei község dolgozói 162.112 lejjel járultak hozzá a Scanteia Ház felépítéséhez. Különösen kitűntek a gépközpont alkalmazottai, akik 41.870 lejt jegyeztek. Példájukat követték a téglagyár dolgozói is.

NAGYVARADON

a mezőgazdasági gép- és traktorállomás központi javítóműhelyének dolgozói a napokban avatták fel önkéntes munkával készített klubjukat. A klubnak külön sakk- és olvasóterme is van.

A NAGYREMETEI

temesmegyei mezőgazdasági gép- és traktorállomás alkalmazottai már december 21-ike tisztelőre 107,5 százalékban teljesítették az 1949-ik évi terv negyedik évnegyedének előírányzatát.

A SZOVÁTI

erdőgazdálkodás alkalmazottai minden erőfeszítést megtettek, hogy munkaterükt túlhaladása után további eredményeket mutassanak fel. Pál Antal erdőőr önkéntes munkával megjavította az erdei utat, amivel lehetővé tette 400 szekér fa szállítást a község szegénysorsú dolgozói számára. Ince Sándor 120, Nyitra Márkus 64, Sallai László 40 szekér fát szállított le önkéntes munkával.

KÖZLEMÉNYEK

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK

KEDDEN:

2. számú állami gyógyszerár (v. Apostol) Dösa György-u. 37. 5. számú állami gyógyszerár (v. Kohn) Szabadság-tér 10. 11. számú állami gyógyszerár (v. László) Cipariu-u. 3. 13. számú állami gyógyszerár (v. Holicska) Mócok-utja 42.

A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁG ANYAKÖNYVI OSZTÁLYA felhívja — újlág — mindazoknak a dolgozóknak a figyelmét, akiknek anyakönyvi adataik nincsenek, vagy azok bejegyzése nem azonos a ma használt adatokkal, valamint anyakönyvi adataik más országban vannak, hogy sürgősen jelentkezzenek az anyakönyvi adatok helyesbítése, kiegészítése végett a kolozsvári ideiglenes bizottság Malinovszki-téri székházában. Az ügyosztály vezetője jelentése alapján eddig alig 80 egyén kérte anyakönyvi adatainak helyesbítését és felle, hogy az utolsó pillanatokban fogják megprohanni az ügyosztályt, amikor a munkálatok nagyon felgyűlnek. Az érdekeltek tanulmányozzák jól át az ideiglenes bizottságnak 10—1949. évi közleményét és a nyilatkozatokat helyesen és tökéletesen töltsek ki, mert ezzel megkönnyítik a munka menetét.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG KERESKEDELMI ÜGYOSZTÁLYA közli, hogy a decemberi o'aj és szolonna fejadag kiváltásának határidejét január 10-ig meghosszabbította.

Albert Dönes 30 hektár csemete felszabadítása helyett 62 hektáron végezte el a munkát.

BARÓT

Bordos, Szárazajta és Zalán-pataka MNSZ-szervezetei tanulmányi kört létesítettek. A hetenkénti kétszeri előadásos politikai, ideológiai, gazdasági és egészségügyi kérdéseket ismertettek.

A NAGYSZEBENI

„Balanta“ mérleggyár munkásai 100 ezer kilogramm teherbíró képességű hidmérleget készítettek. A mérleg 14 méter hosszú, súlya 24 ezer kilogramm. Kezelése könnyű és a mérlegelés teljesen pontos. A nagyszabású munka tervét Tóth Olivér főmérnök vezetésével Späck Róbert, Folsel Márton és Kovács Béla műszaki rajzolókból álló kollektíva végezte. A hidmérleg elkészítésében a következők tüntek ki: Ardes Nicolae, Solomon Traian, Biris Nicolae, Ionescu Mihailache, Brenner János, Volamin Károly, Schuszter Mihály, Welter Mihály, Dudás János csoportjával, Ciocanea Ioan, Kulesár Alfréd, valamint Moldován Alexandru és Albu Simion ifjú munkások.

A MAROSVASARHELYI

Bernáth Andor-cukorgyár vegyészeti szovjet módszert vezettek be a vegyelemzésekben. A már bevezetett módszeren kívül, állandóan tanulmányozzák azokat a lehetőségeket, amelyekkel időt és munkaerőt lehet megtakarítani és amelyek olcsóbbá tessék a termelés folyamatát.

A TEMESVARI

Prima Banat-cipőgyárban 42 munkás tett képesítő vizsgát. A képesítő tanfolyam 9 hónapot tartott és a növendékek jól elsajátították szakmájukat. A vizsgáztató bizottság valamennyiüknek megadta a szakképesítést.

Erőteljesebb harcot az osztályellenséggel szemben és fokozottabb felvilágosító munkát

a MNSZ kolozsvári IV. kerületi szervezetében

KOLOZSVAR. — A múlt év májusától Kolozsváron a MNSZ kerületi szervezet működik. A MNSZ egységes kolozsvári szervezete széttagolása szükséges volt, mert a régi formájában nem volt képes átogni és mozgosítani nagyszámú tagságát. Ezt az úrt hivatottak pótolni az új kerületi szervezetek.

Nézzük meg, hogy a MNSZ IV. kerületi szervezete — a kolozsvári szervezetek egyiké — miképp valósította meg ezt a célkitűzést? Ragadjunk ki működéséből egy hónapot — november 10 és december 10-i idősakból és az elvégzett munka eredményei és fennálló hiányosságai alapján vonjuk le a tanulságot.

A IV. kerület szervezeti élete is munkatervben alapszik, amelynek tengelyében a tagság szervezése, a dolgozó kisémberek mozgosítása és nevelése áll. Vállalták, hogy a tagság dolgozó földműveseit mozgosítják az önszi betakarítási és vetési munkálatok elvégzésére. A kerület meg is valósította ezt a tervét, mert a Kerekdomb dolgozó földművesei 100 százalékban teljesítették köteleységüket. A mozgosítás eredményes volt mert olyan utcafelelősök, mint Lázár Józsefné és Deák Sándorné lelkiismeretes teljesítették feladatukat és felvilágosító munkájukat. Az itt elért eredmény hozzájárult ahhoz, hogy a többi utcafelelősök is megkésztették munkájukat és a kerület határában lévő Kardosfalva község magyar dolgozóit is beszervezték a MNSZ tagok közé. Ötven új tagot szerveztek, tehát husszal többet, mint azt munkatervükben elhatározták. Elmondhatják büszkén, hogy a kerület valamennyi utcájában kiépítették szervezeti keretüket. De a kerületben még sok dolgozó

kisember van szervezetben kívül, akik semmilyen tömegszervezetnek nem tagjai.

A kerület aktivistái célul tűzték ki

A TAGSÁG POLITIKAI ÉS IDEOLÓGIAI NEVELESE

is. Esti politikai tanfolyamot szerveztek. A résztvevők száma 21 aktivista volt. Brosurákat adtak el és a demokratikus lapok részére 7 előfizetőt szerveztek. Faliújság-cikket keretében a kultúrforradalom megvalósításáért harcoltak. Dalardajuk is van és dolgozott is. Azonban a népnevelésben hiányosságok is mutatkoznak. Legelsősorban az esti tanfolyamok körül voltak bajok. Az előadások túl magas színvonaluk voltak és ezért nehezen érthetőek. Az is hiba volt, hogy a szemináriumok keretében a tanfolyamok anyagát azok foglalták össze, akik magasabb politikai képzettséggel rendelkeztek. Egy hónapi munka eredményeképpen 200 darab brosurát és újság terjesztése nem a legnagyobb és dicséretreméltó eredmény. A gyenge felvilágosító munka következménye az hogy nem tudták teljesíteni munkavállalásuk leglényegesebb pontját az osztályellenség, rémhírterjesztők elleni küzdelmet. Előfordult például, hogy Ferencz Márton Madách-utcai CFR nyugdíjas, aki a szövetkezet és más, a demokráciánk által elért eredményeket lekicsinyelte és elvitatolta. A szervezet éberebb tagjai ugyan észrevették ezt, de a leplezését és eltávolítását a tagok sorából elmulasztották. Ennek a következménye az is, hogy a gyűlések látogatottsága hiányos, és a tagok nem igen szólnak hozzá a felmerülő kérdésekhez.

A kerület vezetősége az olvasókörök és esték számát növelte.

Az olvasóesték számát 140-ről 280-ra emelte. Az olvasóesték keretében különösen a békétábor győzelmeit és a népi demokráciák eredményeit hallgatták szívesen. Szálin elvtárs 70. születésnapja ünnepeinek előkészületében a békétábor nagy vezérének életrajzát tanulmányozták. A nagy ünnep során sok aktivista erőt merített a szervezeti élet fellendítésében. Ki kell emelnünk Geruak Viktornét, aki december 21-re 20 tagot mozgosított vezetőségével a Szabadság-téri ünnepségre és azután is mint intézőbizottsági tag, komoly ellenőrző munkát végzett. Krajnák Albertné, Negrai Györgyné, Deák Sándor, Moldován Eszter aktivisták a mozgosítási és a felvilágosító munkában azzal tüntek ki, hogy házról-házra járva világították meg a felmerült kérdéseket és osztalták a nehézségeket.

Az eredmények és hiányosságok egybevetésével megállapíthatjuk, hogy jó munkát végeztek. Az eredmények ösztönözték a tagságot és az aktivistákat lelkiismeretesebb, felvilágosítóbb munkára, hogy a hiányosságok eltűnjenek. Igyekezzenek az utcafelelősök Deák Sándorné és Lázár Józsefné példáját követni, hogy mindenben úgy valósuljon meg a munkaterv, ahogyan az önszi mezőgazdasági munkálatok során és a tagszervezés terén. Ez a kettő azonban csak külsőség lesz, ha az esti tanfolyamokon csak 21 jelentkező vesz részt és elmarad a széles tömeg politikai felvilágosítása. A Ferencz Mártonok pedig minden latolgatás nélkül seperjék ki a tagok sorából. A MNSZ kolozsvári kerületi szervezeteinek megtisztítása még el sem kezdődött és ez igen nagy hiányosság, amelyet minél előbb ki kell küszöbölni.

VILÁGOSSÁG SPORT

Moszkvában rendezik meg a gyorskorcsolyázó világbajnokságokat

MOSZKVA. — A gyorskorcsolyázó világbajnokságok küzdelmeit 1950-ben Moszkvában rendezik meg. A világbajnokságokra február 11. és 12-én kerül sor, amelyre Csehszlovákia már ki is jelölte csapatát.

A versenyre meghívták a legjobb skandináv futók is, továbbá az angol és amerikai gyorskorcsolyázók, akik már be is jelentelték részvételüket. Rajtuk kívül a legjobb európai gyorsfutók vesznek részt a világbajnokságon.

Husz nemzet nevezett be a budapesti asztalitenisz világbajnokságra

BUDAPEST. — Az asztalitenisz világbajnokság nevezési záriata elérkezett. Nyolc perccel a zárlat előtt befutott még Olaszország, Wales és India nevezése. Ezzel a budapesti asztalitenisz világbajnokságon résztvevő nemzetek száma huszra emelkedett.

— *Nyolc magyaránny nevezésre az utóbbi időben nem igen volt példa —* mondta Lakatos György dr., a magyar asztalitenisz szövetség főtitkára. — *Ezen a világbajnokságon tehát mindenki itt lesz, aki ebben a sportágban számottevő versenyzőnek számít.*

A résztvevő husz nemzet a következő: Ausztria, Anglia, Brazília, Csehszlovákia, Dánia, Franciaország, Hollandia, India, Irország, Izrael, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, RNK, Skócia, Svédország, Svájc, Újzéländ, Egyesült Államok, Wales.

A benevezett országok közül Újzéländ először vesz részt a küzdelmekben. A legnagyobb csapattal az angolok jönnek

Budapestre. Harminc fővel képviseltetik magukat a világbajnokságokon. Utánuk a huszonkét főnyi csehszlovák, a 15 főnyi osztrák és francia csapat követezik. A svédek 13 versenyzőt neveztek.

A csehszlovák szövetség személyszerint a következőket nevezte: férfi csapatban: Andre

adis, Vaca, Marinko, Tokar és Stipek. A női csapat: Hruskova, Kottnerova, Fürstova, Kotatkova. Az egyéni versenyben elindul még: Funnovszky, Moudry, Viehmanovszky, Koudelka, Teraba, Raban, Zelenkova és Hajkova.

Az újzéländi asztali teniszerek már megérkeztek Londonba.

GYŐZELEMMEL FEJEZTE BE AZ ŐSZI IDÉNYT A FERENCVÁROS

BUDAPEST. — A magyar labdarugóbajnokság őszi fordulóját már befejeződött, csupán a szombathelyi Lokomotív két mérkőzése maradt el a magyar vasutas válogatott párizsi vendégjátéka miatt. Vasárnap lejátstották az elmaradt Ferencváros—Lokomotív mérkőzést Szombathelyen, amelyet a Ferencváros 7:2 (5:1) arányban nyert meg. A bajnokságot gőljel Deák (4) és Kocsis (3) szerezte, a szombathelyiek részéről Varga és Papp volt eredményes.

A mérkőzés után a magyar NB 1. állása a következő:

1. Honvéd SE	15	11	2	2	40:15	24
2. MTK	15	9	4	2	41:17	22
3. Ferencváros	15	9	2	4	36:20	20
4. Csepel	15	7	4	4	28:21	18
5. MATEOSZ	15	6	5	4	34:25	17
6. Vasas	15	6	4	5	32:22	16
7. ETO	15	6	4	5	32:24	16
8. SÁBRTC	15	5	6	4	25:25	16
9. SZAC	15	4	8	3	22:23	16
10. Újpest	15	4	7	4	29:25	15
11. Dorog	15	5	4	6	30:28	14
12. Szombathely	14	5	2	7	29:34	12
13. Debrecen	14	2	5	7	23:46	9
14. Péter	15	2	4	9	22:40	8
15. Soroksár	15	2	4	9	18:42	3
16. Nagykanizsa	15	1	5	9	19:44	7

A kolozsmegyei ideiglenes bizottság ut- és hidépítési osztálya 1949-ben

A kolozsmegyei ideiglenes bizottság ut- és hidépítési osztálya az 1949. évi Állami Terv keretében nagyszabású ut- és hidépítési munkát végzett.

Igy felépítette a gedelényi hidat. E munkálatokra 7.5 millió lej irányoztak elő, de a dolgozó földművesek önkéntes hozzájárulásával 3999 ezer lej felhasználásával készítették el.

Egyidejűleg megjavította a gedelényi utat is. E munkálatoknál a dolgozó földművesek önkéntes hozzájárulásával 100 ezer lej takarítottak meg.

Válaszut és Hidalmás között új hidat építettek, vasbetonból, 1 millió 703 ezer lej értékben.

A Kolozsvár—Páncélseh közötti uton szintén új vasbetonhidat építettek. A munkálatoknál, a dolgozó földművesek önkéntes hozzá-

járulásával 340 ezer lej takarítottak meg.

Szentpéternél új hidat építettek, Magyarlónán új vasbetonhidat, a Szamos fölött.

Alsószukon új hidat építettek a Szamos fölött.

Megjavították a Kendilóna felé vezető utat, közel 1 millió lej költséggel.

A Kolozsvár—Páncélseh közötti útvonalon kövezési munkálatokat végeztek el közel 2 millió lej értékben. Megjavították Vesta—Egeres—Középlak közti országutat. Ehhez 1155 köbméter követ használtak fel, közel 1 millió lej értékben.

Megjavították a Válaszut—Hidalmás közti útvonalat, 230 köbméter kő felhasználásával. A beépített anyag értéke 1 millió 200 ezer lej.

718 köbméter kő felhasználásával megjavították Bánffyhunad—Bélla közti utat.

Megjavították a Csucsá és Kraszna közötti utat.

2012 köbméter hasított kő felhasználásával kikövezték a Gyalu—Rekető közötti országutat, Kis-sármás és Sármás között 3 és fél millió lej értékű munkálatokat végeztek el.

A megyei utakon kilométer és hektóméterjelző köveket helyeztek el.

Megjavították a megyei utak összes átvezését. Erre a munkára 3 millió 546.56 lejt fordítottak.

Több mint félmillió lej költséggel ároktakarítási munkálatokat végeztek el. Ugyanilyen mértékben új árkokat építettek.

Új iskolákat építettek Körösfeketető és Apahida községekben.

AZ ERDÉSZETI ÜGYOSZTÁLY

1680 hektár területet készített elő új ültetvények létesítésére. Az eredeti tervet 210 százalékban valósította meg. 1893 hektáron magot ültettek el és 1082 hektár cseméltelítést végeztek. A tervet 148 százalékban teljesítették.

A magbegyűjtési tervet 626 százalékban teljesítették.

Új cseméltelítést létesítettek 101 hektáron. Ezzel a tervet 459 százalékban hajtották végre.

Az ügyosztály nagy gondot fordított az erdők egészségvédelmére. Ezt a munkát 1213 hektáron végezték el, 137 százalékban teljesítették a tervet.

Az ipari faanyag kitermelésének munkatervét 109 százalékban hajtották végre. A száraz ágak összegyűjtésének munkatervét 216 százalékban teljesítették.

Az ügyosztály megvalósításai között a vadállomány védelme, a halállomány felszaporítása és a havasi növények természetvédelme is szerepel. Valamennyit túlhaladta az ügyosztály.

Levelezőink utbaigazítására

Az 1950. évi Állami Terv fontos feladatokat állít a dolgozók elé. Olyanokat, amelyeknek megvalósítása a Román Népköztársaság s a békétábor további erősödését, a városi és falusi dolgozók életszínvonalának növelését eredményezik.

A dolgozók nagy lendülettel fogják hozzá ezévi Állami Tervünk teljesítéséhez és túlhaladásához. A sajtónak tükröznie kell azt a munkát, amit a városi és falusi dolgozók e téren kifejtettek. De nemcsak tükröznie kell, hanem szerveznie is kell e feladatok végrehajtására. Népszerűsíteni kell a már elért eredményeket, népszerűsíteni kell az élenjárókat, hogy ezzel jobb munkára ösztönözze a közepeseket és a lemaradottakat. A sajtónak tükröznie kell azt is, hogy a dolgozó földművesek miként járulnak hozzá új Állami Tervünk megvalósításához és túlteljesítéséhez. Segítenie kell ott, ahol az szükséges, hogy a Román Munkáspárt, Román Népköztársaság a munkásosztály élcsapatának vezetőivel minél tökéletesebben tudják megvalósítani az Állami Tervet.

Természetes az, hogy a lapok szerkesztőségének tagjai nem lehetnek mindenütt jelen. A szerkesztőségek munkaközössége sem keresheti fel az elterjedési körzetükben lévő összes községeket. A lapnak mégis be kell töltenie feladatát. Állandó kapcsolatot kell fenntartania a dolgozó tömegekkel, a városi és falusi dolgozókkal. A falvak dolgozóit és az újság szerkesztősége között a levelezők azok, akik láncszemek a falusi dolgozók és a szerkesztőség között. Ők a lap helyi, falusi munkatársai.

Felhívjuk levelezőink figyelmét, hogy gondosan tanulmányozzák át a Román Népköztársaság 1950. évi Állami Tervének törvényét, amely legutóbbi, VII. 2. számunkban megjelent. A falusi levelezők különös gondval tanulmányozzák a törvény III. fejezetét, a mezőgazdaságról és erdőgazdaságról. Ha ezt megteszik, ismerni fogják azokat a feladatokat, amelyek a falusi dolgozókra hárulnak a Terv teljesítése és túlteljesítése érdekében. E feladatokat ismerve, a levelezők nézzék meg a közösgre háruló tervet s írjanak arról, hogy ezt miként teljesítik.

Felhívjuk levelezőink figyelmét, hogy különös figyelmet fordítsanak az állami gazdaságok, a gép- és traktorállomások, a kollektív gazdaságok és a szövetkezetek működésére, az ezekről szóló levelek megírására.

Foglalkozzanak részletesen a helyi ideiglenes bizottságok működésével, a falu egészségügyi kérdésével, az állatállomány kérdésével. Leveleikben használjanak bírálati hangot, akkor, ha hibákat látnak. Foglalkozzanak a tömegszervezetekkel. Irjanak a földmunkászszervezet, a RDNSz, az Ifjúmunkás Szövetség és a Magyar Népi Szövetség munkájáról. Leveleiket osztályharcos szellemben írják meg, leplezzék le mindazokat, akik a nép ellen törnek, a haladást akarják megakadályozni. Leplezzék le tudósításaikban az álhírtérjesztőket, a béke elleneseket.

Foglalkozzanak a levelezők a kultúrforradalom kérdésével, írják meg azokat az eredményeket, amelyeket kulturális téren érnek el az egyes községekben. Irjanak a kultúrforradalom működéséről, az olvasókörökről, a könyvtárakról, az alfalubéta iskolákról.

A téli hónapok alatt csökken a faluhelyen a munka. A levelezőknek több idejük van. A nyári és őszi mezőgazdasági munkák idején levelezőink dicséretreméltó munkát végeztek. Arra kérjük őket, hogy most a tél folyamán fokozzák tevékenységüket, fokozottan járuljanak hozzá ahhoz, hogy még szorosabbá tudjuk fűzni kapcsolatunkat a falvak dolgozóival, hogy minél jobban tudjuk betölteni azokat a feladatokat, amelyeket az 1950. évi Állami Terv teljesítése és a szocializmus építése a sajtóra hárít.

Fellendült a harasztosi szövetkezet élete

de a Megyei Szövetség lássa el megfelelő árucikkkel a községet

HARASZTOS. — Levelezőnk-től) Az átszervezés előtt nagyon rosszul működött a harasztosi szövetkezet. Áru alig volt a boltban, s ami érkezett, a szövetkezet régi vezetői azt is maguk és rokonak között osztották szét. Az átszervezés során a harasztosi dolgozók félreállították a szövetkezet éléről a népellenes, kihasználó vezetői tagokat. Helyükbe a dolgozó nép fiatalait választották be.

Az új vezetőség 1949 június 15-én foglalta el hivatalát. A szövetkezetnek ekkor minden vagyona 234.000 lej értékű felkészülés, áru és készpénz volt. Az átszervezés után állami segítségével részeseit a szövetkezet, 500.000 lejes forgatókönyvvel kezdett dolgozni. Azóta megszaporodott az áru, annyira, hogy a régi üzlethelyiség nem volt elég. Szükségessé vált a szomszédos helyiség átalakítása is, hogy az árut el tudják helyezni és a vásárló dolgozókat gyorsan és pontosan tudják kiszolgálni. Az üzlet átalakítását a szövetkezet tagjai önkéntes munkával végezték el.

Az új vezetőség lelkiismeretesen vezeti a szövetkezet ügyeit. Három hetenként leltárt készítenek, a könyveket pontosan vezetik és ellenőrzik. A falu dolgozói örömmel látják, hogy a szövetkezet az ő érdekeiket képviseli.

A szövetkezetnél fennálló hiányosságok — mert még ilyenek is vannak — nem is annyira a helybeli szövetkezetnek, mint a Megyei Szövetség hiányosságai. Még a nyár folyamán, június végén, a szövetkezet vezetősége 18.000 lej értékű finom selymet vásárolt. Ez az áru ott fekszik a szövetkezetben. S ott vannak a mackóruhák is, amelyeket főlős számban utalt ki a Megyei Szövetség. Ezekben 24.000 lej tőke áll mozdulatlanul, 18.000 lej értékű kész szövetruha is

van az üzletben, olyan, amit nem vásárolnak meg a dolgozók, mert népviseletükkel nem egyezik. Ezeket az árukat a Megyei Szövetkezeti Szövetségének nem kellett volna kiutálnia, de a szövetkezet vezetőségének sem kellett volna átvennie. Több mint 60.000 ezer lej hever hónapok óta kihasználatlanul így az üzletben, amit felhasználva több közszükségleti cikket tudtak volna beszerezni a harasztosi dolgozók számára.

A Tordamegyei Szövetkezetek Szövetsége fordítson figyelmet az áru szétosztására. Küldjön olyan árucikkeket a falvakra, amelyek ott el is fognak. A ruhaneműek kiutalásánál pedig vegyék figyelembe az illető falvak népviseletét is. Több esetben megtörténik például az — éppen a ruhaneműeknél —, hogy a harasztosi dolgozó földművesek a szomszédos, vagy távolabb eső községekbe mennek át ruházati cikkeket vásárolni, mert ott olyanokat kapnak, amilyen a harasztosi népviselettel egyezik. Ugyanakkor a szomszédos, vagy távolabbi községekben Harasztosra jönnek vásárolni a dolgozó földművesek.

A Tordamegyei Szövetkezetek Szövetségének lehetőségeit kell találnia arra is, hogy megoldja az élelmiszer és ruházati jeggyel rendelkező dolgozók ellátását. Nagyon sok munkanap vész el azzal, hogy a ruházati jeggyel rendelkező harasztosi dolgozóknak Tordára kell gyalogolniuk, hogy ott kiváltságos a méterárut, vagy a lábbeliket. Az így kárbavesztett munkaidő és költség hátráltatja a termelést. Ezt pedig ki kell küszöbölni. Meg kell oldani a kérdést, hogy a harasztosi és a többi községek dolgozóit, akik ruházati jeggyel rendelkeznek, ne veszítsék el a hasznos, építő munkára fordítható időt.

Kovács János

Detrehemtelepen

Önkéntes munkával kutat javítottak

DETREHEMTELEP. — (Levelezőnk-től.) Az alábbiakban közlöm, hogy az őszi mélyszántást már egy hónappal ezelőtt elvégeztük. Már a munkálatok során tervbevéttük, hogy megjavítjuk azt a kútát, ahová itatni visszük a jószágot. Ezt a munkát el is végeztük. Önkéntesen, a község szegény- és középparasztjai.

Fáty Sándorné

A vetőmagvak mesterséges csiráztatása

Az alábbi részletet „A szovjet mezőgazdaság yállvetve haladt a tudományal” című, az „Orosz Könyv” kiadásában megjelent könyvecskéből vettük.

Liszenko Demiszovics Trofim a szovjet tudós a fejlődési szakaszok elmélete alapján, megmutatja, hogy kell a vetés előtt a gabona- és burgonyavetőmagot mesterséges úton jarovizálni, vagyis tavaszosítani, előcsiráztatni.

A jarovizálás meggyorsítja a növények növekedését, csökkenti a száraz szelek kártékony hatását, a tavaszi gabonatermést pedig 100—150 százalékkal, a burgonyatermést 10—20 százalékkal emeli.

Minden kolhoz és szovhoz használja a mesterséges tavaszosítási eljárást, mert bizonyosodott, hogy a gyakorlati életben ez az agrotechnikai módszer teljes mértékben bevált.

A jarovizálásra kerülő vetőmagot öntözik, hogy megfelelő nedvességhez jusson. A gabonaraklár padlózatán

VEKONY RETEGBEN

terítik szét a búzaszemeket és öntözőkannával öntözik. Az öntözést háromszor ismétlik meg. A jarovizálásra előkészített vetőmag öntözésére szánt vízmennyiséget három részre osztják. Minden öntözésnél, a szükséges vízmennyiségnek csak egyik részét használják fel. Minden egyes öntözés után a búzatermést nagy gondalal átlapátolják vagy megforgatják,

összekeverik, nehogy egyetlen búzaszem is öntözetlen maradjon. Így a magvak az egész öntözött vízmennyiséget magukba szívják.

Mag és fajta szerint változik a vetőmag öntözésére szánt víz mennyisége! Például

A KÖZÖNSEGES ŐSZI BUZANAL

100 rész búzaszemet 37 rész vízzel öntözünk. A lágy tavaszi búzákat száz rész buza és 31 rész víz arányban öntözzük. Az árpánál, zabnál és tavaszi kemény búzánál az öntözési arány: 100 rész mag, 33 rész víz.

A kölesnél: 100 rész mag, 26 rész víz.

Ez a nedvesség azonban csak a csirázás megindításához elégséges.

Az öntözés után a magvakat egy bizonyos hőmérsékleti fokon tartjuk, amely növények szerint változik. Mindaddig ezen a hőmérsékleti fokon marad, míg a jarovizálási szakaszon át nem ment.

Különböző őszi buza és árpa fajtákat, 0-tól —3 fokig terjedő hőmérséklet mellett, 3—5 nap alatt jarovizálják. A tavaszi buza, és zabfajtákat 2—6 fok mellett 10—14 nap alatt jarovizálják. A tavaszi lágy búzákat 12 fok hőmérséklet mellett 5—7 nap alatt jarovizálják. A köles jarovizálási ideje 6—7 nap, a meglivánt hőmérséklet 18—20 fok. Mántán a vetőmag átment ezen a mesterséges jarovizálási szakaszon elvettik és gazdag termést hoz. Kiseb mennyiségű őszi búzával különféleképen lehet

jarovizálni. Például Liszenko Keniszovics Trofim a tudós atyja, Karlovki faluban fia utasításai szerint úgy jarovizálta az őszi búzát, hogy a vetőmagot megnedvesítette, azután szárolta, majd a szálokat

A HÓBA ASTA

és egészen tavaszig így tartotta. Tavasszal elvetette és az általunk már ismertettet eredményeket érte el.

A módszer, amely megváltoztatja a növények természetét, igen nagy gazdasági jelentőséggel bír. Gyakran megtörténik, hogy ősszel nem lehet bevetni az őszi buza termesztésére szánt egész területet,

TAVASSZAL AZONBAN

ezt a hiányt kipótolhatjuk és mesterségesen jarovizált őszi buza vetőmaggal yethetjük be a parlagon maradt területet.

Az is előfordul, hogy a szántóföld hótakaró nélkül marad, vagy még a haviadás előtt erős fagyok állnak be és ilyenkor kifagy az őszi vetések. Ez esetben a kolhozokban és szovhozokban mesterségesen jarovizáltak és tavasszal azokat a szántókat, ahol kifagyott az őszi vetés, újra jarovizált őszi búzával bevetik. Megtörténik, hogy szárazság volt ősszel és a tél is száraz. Ilyenkor, ha ki is hajt az őszi búzavetés, értéktelen marad. Az ilyen esetekben tavasszal újra bevetjük a vetésterületet, mesterségesen jarovizált búzával. Mezőgazdaságunkban mi is sok sikertel alkalmazzhatjuk a mesterséges jarovizálási eljárást.

leleplezi az élelmiszerjegyekkel üzérkedőket

KOLOZSVÁR. — Az élelmiszer- és ruhajegyek szétosztása az egész város területén minden különösebb akadály nélkül folyik. Az elosztó központok minden élelmiszer- és ruhajegyre jogosultnak azonnal és minden késedelem nélkül kiadják a jegyet. Az ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztályának tevékenése naponta ellenőrzi az elosztó szervek működését. A nehézségeket ott helyszínen megoldják. A munka eddigi menete szervezetszerűt és minden bürokráciamentességet áruel.

A rendelet értelmében a vállalatok dolgozóit 1950. évi jegyet nem kaphatják meg, míg a múlt évi jegyekkel a vállalatok megbízottjai el nem számoznak. A múlt évi jegyek elszámolása körül azonban visszaélésekre jött rá az ellenőrző osztály. Ennek során több egyen ellen jegyzőkönyvet vettek fel és a 100—1949. kereskedelemügyi minisztérium rendelkezése alapján szabotázs cselekedet elkövetése címén eljárás megindítását kérték. Egyesek lelkiismeretlensége, éberségük hiánya és nem egyszer az osztályellenességgel való együttműködés megkárosította a dolgozókat. Így az elszámolás során Székely Márton a Darvas-féle vendéglő alkalmazottja Háromszék megyéből nála idő-

ző unokája számára szerzett élelmiszerjegyet. Riconi Julia a kolozsvári vattagyár megbízottja „jószáviségéből” a gyár tulajdonosa, Treban Joan részére adott élelmiszerjegyet. Előfordult az az eset is, hogy egyesek a rendelet nem ismerése alapján nem egy, vagy két jegyet adtak ki jogtalanul, hanem többet is.

A múlt hibáiból tanulva, az ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztályának ellenőrző közegei helyszínen őrzik ellen az 1950. évi jegyigénylések helyességét. Ennek során máris több visszaélésre jött rá. Így például Vrabán Zoltán bádogos mester a műhelyben dolgozó rokon alkalmazottjának C jegy helyett B jegyet adott, míg az illető dolgozó szülei részére D1 jegy helyett D2 jegyet osztott ki. Szabálytalanságot követett el Németi Anna a Flacarágyár megbízottja is, mert Vrnai Erzsébet 15 éves családtag részére a jogos D1 jegy helyett D2 jegyet adott. Ugyanis D2 jegyet csak a 14. életévét be nem töltött gyermekek kaphatnak. Ugyancsak Németi éberségének hiányát igazolja az is, hogy Bufnea Dumitru 1 ha és 43 ár szántó területtel rendelkező részére egy C, míg a családtagjai részére egy D1 és egy D2 jegyet adott ki. A rendelet kifeje-

zetten megemlíti, hogy akinek egy hektárnál több ingatlanuk van, nem jogosultak élelmiszerjegyre. A kolozsmegyeri Gép- és Traktorállomás Igazgatóságánál dolgozó Szamosi Mária az egyik alkalmazottnak C jegy helyett B jegyet adott ki. A városi kereskedelmi ügyosztály a fentiek ellen szabotázs cselekmény címén eljárás megindítását kérte.

Az ellenőrző osztály megkezdte a fajjegyek ellenőrzését is. A vizsgálat és a helyszíni ellenőrzés során itt is több visszaélést fedeztek fel. Így például Cipariu Nicolae kolozsvári lakos egy lakására három fajjegyet is felvett. Cipariunak két leánya van. Egyik a CFR, a másik a Vizművek alkalmazottja. A fajjegyigénylés során mind a három fajjegyet igényelt és vett is fel. Szabotázs bíróság ítélik fellettük.

A kereskedelmi ügyosztály ellenőrző osztályának munkája dicséretet érdemel, mert munkájukkal meggátolják azt, hogy az osztályellenesség kihasználja egyesek éberségét és így gyengítse az országunkban a dolgozók életszínvonalának emelkedését.

Penteken, január 6-án,
este fél 8 órakor:

Az Állami Magyar Színházban Bemutató előadás

Furfangos özvegy

Vígjáték, 3 felvonásban

Történik Velencében, a XVIII. században

Írta: Carlo Goldoni. Rendező: Kömüves Nagy Lajos
Átdolgozta: Révai József. Diszlettervező: Szakács György
Jelmeztervező: Szopos Klára

Jegyek elővételben AGES vezérigénységnél,
Kolozsvár, Szabadság-tér 6 szám

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Urmutoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

1. Iekovits Moise dom. in Satu-Mare, Str. 25 Octomvrie Nr. 4, născ. 16—V. 1900, in localitatea Karcag (Ungaria), din parintii Iekovits Avram și Iekovits Berta, certificat de născutere. Tk. (A)

2. Piriesi Alexandru Carol, Str. Eroilor Nr. 4, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Pop. Nr. 4852—1946, eliberat de Politia Carei, permis de biciletă Nr. 2559 și Bilet de rechiziție a bicicletei. Tk. (J)

3. Vád, Szentgyörgyi Maria Aind, Str. Filimon Sarbu Nr. 19, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Pop. Nr. 812—1946. Tk. (M)

4. Porumb Vasile, Cluj, Str. Tutunului Nr. 8, Buletinul de Inscrisiere la Bir. Populatiei Nr. 27.806—1947, eliberat de Politia Cluj și Carnetul Sindical eliberat de Sindicatul Metalochimic Cluj. Tk. (SI)

5. Călătean Alexandru, Cluj, Str. Mănăstur Nr. 40, Chitanțele de Depozit CFR provizorii Nr. 30—18.721, 34—18.721, 35—18.721, 72—18.720, 75—18.720, 74—18.720, 97—18.719 ficcare pentru Lei 2.500, in total 17.500 Lei. Tk. (SI)

HETI LOTO

A január 2-iki húzón a következő számok nyertek:

70, 21, 72, 85, 67, 11, 74

Az e heti prémium:
422.260 lej

Jóállapotban lévő

250 köbcentiméteres
motorkerékpárt és
varrógépet vásárolunk

Cim a „SLOVA”-ban,
Szabadság-tér 30. sz. alatt

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 12—11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felétős szerkesztő: LAZAR JOSEF
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.825.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

MAJDNEM UJ, acélszürke férfi télikabát eladó. Szabadság-tér 14. földszint, ajtó 5. 10587

VESZÉK aragáz-rozát, tartályral. Cim a kiadóban. 10588

SZMOKING, finom külföldi anyagból, teljesen új, magas termetre eladó. Cim a kiadóban. — Gr. 245

KOMBINÁLT szobát két rokamievel vásárolok. Cimeket „Kitűnő állapotban” jellegre a kiadóba kérek. Tk. (SI)

SÜRGŐSEN eladók: rokamie, ebédlő-buffé, konyhaszekrény. Széchenyi-tér 31, ajtó 6, délután 2 és 5 óra között. 10601

FÉRFI SZABÓ-VARRÓGÉPET veszünk sürgősen készpénzért. — Fehér vaságy és ruhaszekrény eladó. Mócsok-utja 131, ajtó 3. 10602

VENNEK keskeny vassodrony ágybetétet. Krisáné, Kinizsi-utca 5. Óvár. 10603

ELADÓK: teljes konyhabutor, két szekrény és egyéb butorok. Molnár, Dézsma-utca 43. 10604

TELIKABATOK (férfi, női), cipők, női bunda, gyermek-lábszák eladók. Egyetem-utca 11, emelet, ajtó 10. 10606

FEKETE télikabát, alacsony termetre, kékróka gallérral eladó. Zrinyi-utca 4. 10607

SZÉP, fekete csikóbunda eladó. Augusztus 23-utca 33 szám, ajtó 1. 10608

VESZÉK süllyesztős varrógépet. Karl Marx-utca 29. 10609

KERESEK megvételre nagyméretű perzsaszőnyeget. Mócsok-utja 110. 10610

FUTÓ perzsaszőnyeg eladó. Cim a kiadóban. 10611

SZILBUNDAT veszek kifogástalan állapotban. Cim a kiadóban. Telefon: 20-79. 10616

GYERMEK-SPORTKOCSIT veszek. Babes-utca 3, emelet, balra, délelőtt 9—11-ig. 10619

JÓKARBAN levő prima cserépkályha eladó. Megtekinthető déli órákban. Pál Márton, Páris (Pap)-utca 41-43. 10620

41-ES UJ BAKANCSOT elcserelelnék 40-essel. Március 6-utca 6. földszint 1. 10622

HASZNÁLT íróasztal, írógépasztal, székek eladók. Bethlen-utca 27, asztalosmihely. 10624

KIFOGÁSTALAN világvevő, ultramodern rádió eladó. Stalin-grad 23 (Erzsébet ut tetején). Tk. (SI)

KOMBINÁLT szobát, fürdőszoba- és konyahasználattal keresek a klinikák környékén, esetleg butorát is megvásárolom. Cim a kiadóban. Tk. (SI)

SÜLLYESZTŐS, Singer varrógépet veszek. Március 6 (volt Szentgyház-utca 20, balra első ajtó, délelőtt 11—2-ig. 10630

JÓ ÁLLAPOTBAN levő gyermekkosci olcsón, nagyon használt női télikabát eladó. Budai N. Antal-utca 142. 10631

INGATLAN—LAKAS

FIATAL ORVOS különbejárta butorozott szobát keres 15-éres központban. Cimeket „Fiatal orvos” jellegre kiadóba. 10605

Az élelmiszerjegyek összeírását megkezdtuk!

Figyelmeztetjük a közönséget, hogy csak azokat szolgáljuk irányított élelmiszerekkel, akik valamelyik főközlületünkben feliratkoztak.

„ALIMENTARA”
ÁLLAMI KERESKEDELMII VÁLLALAT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édes anya, nagymama, anyós és rokon

özv. PÉTERFFY ADAMNÉ, szül. Nagy Ágnes

1949. december 31-én, 73 éves korában elhunyt.

Temetése 1950. január 3-án délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

A gyászoló család

Csütörtökön, január 5-én
este 8 órakor

ÁLLAMI ROMÁN SZÍNHÁZBAN

felújításban színe kerül:

OTHELLO

5 felvonásban, 12 képben. Tizenharmadszor

Írta: W. Shakespeare

Fordította: Fl. Nicolau. Rendező: Marietta Sadova

A diszleteket tervezte: Ion Eminet

Jelmeztervező: Marga Ene

Jegyek elővételben AGES-nél, Szabadság-tér 6.